

Apeldoorn voor elkaar!

Strategisch document

September 2017

2017-2020

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Missie en visie	4
3	Organisatie.....	5
	3.1 Present in het kort.....	5
	3.2 Organisatievorm Present	5
4	Analyse maatschappelijke ontwikkelingen	7
	4.1 Externe analyse	7
	4.2 Interne analyse	8
5	Werkwijze.....	9
	5.1 Aanpak.....	9
	5.2 Vrijwilligers.....	9
	5.3 Wie zijn de lokale partners?	10
	5.4 Producten	10
	☐ Kortdurende projecten	10
	☐ Flexprojecten	10
	☐ Tijdelijk Georganiseerd Netwerk.....	10
	☐ Langer Blijven	10
	☐ Verhuizen Present	11
	☐ Bedrijven Present	11
6	Doelstellingen 2017-2020	12
	6.1 Groei in in te zetten groepen	12
	6.2 Meer nieuwe vrijwilligers en binden van bestaande vrijwilligers	12
	6.3 Doorontwikkelen partnernetwerk	12
	6.4 Werknemersvrijwilligerswerk	13
	6.5 Werk maken van wederkerigheid	13
	6.6 Wijkgericht werken, waar mogelijk	13
	6.7 Scholen Present	13
	6.8 Meet & Match, Meet & Connect.....	14
	6.9 Mogelijkheden voor samenwerking met UWV, Foenix en Felua onderzoeken.....	14
	6.10 Umoja	14
7	Financien	15
	Bijlagen	16

1 INLEIDING

Mensen zoeken naar zingeving. Veel mensen ervaren zinvol te zijn wanneer zij zich inzetten voor anderen. Ze spreken van geluuksmomenten wanneer zij voor anderen van betekenis kunnen zijn. De overtuiging van Present Apeldoorn is dat mensen zich meer verbonden voelen met de samenleving als zij daar zelf een bijdrage aan leveren.

Die bereidheid tot helpen is in onze samenleving niet altijd vanzelfsprekend. Individualisering, welvaartsgroei en het ideaal van autonomie en zelfredzaamheid hebben gezorgd voor een zekere schroom. Schroom om hulp te vragen en te ontvangen; ook terughoudendheid om hulp te bieden. In de verzorgingsstaat zoals die in de tweede helft van de vorige eeuw gestalte kreeg, is zorg verschoven van burgers onderling naar zorg door overheid en professionals.

De Stichting Present functioneert in een context waarbinnen de verzorgingsstaat in zijn oude vorm niet meer bestaat. Allereerst omdat deze onbetaalbaar bleek, maar ook omdat de systeemwereld van de professionele hulp vervreemd raakte van de leefwereld van mensen.

Wij willen burgers, bedrijven en instellingen kansen bieden om zich voor anderen in de Apeldoornse samenleving in te zetten. Onze visie is dat wij meehelpen een betrokken samenleving te bereiken. Daarom streven we naar groei; naar meer burgers en bedrijven die present zijn.

Hoewel Present bereidheid vooronderstelt, is de stap naar daadwerkelijke actie nog niet meteen gezet. Vaak is die stap afhankelijk van goede voorbeelden en initiatieven in de eigen omgeving. Mensen moeten een concrete vraag voorgelegd krijgen. De plek die deze stimulansen geeft, bevindt zich in de leefwereld waar mensen zich in bewegen. Een leefwereld van losse en informele netwerken zoals van buurtgenoten, vrienden of zakenrelaties. Maar zeker ook de meer institutionele relatienetwerken zoals gezinnen, families, kerken, bedrijven, scholen, moskeeën of verenigingen. Deze verbanden herbergen sociaal kapitaal, het vermogen om verbindingen aan te gaan en in actie te komen.

Het is onze overtuiging dat sociale samenhang en maatschappelijk vertrouwen groeien bij sterke sociale verbanden die openstaan naar de samenleving en daar een duurzame bijdrage aan willen leveren. Present kan voor deze netwerken een partner zijn om openheid te faciliteren of te ondersteunen in het groeien naar meer openheid. Aan mensen binnen deze verbanden biedt Present een lage drempel om zich als groep in te zetten voor mensen met te weinig geld, een slechte gezondheid of een beperkt sociaal netwerk. Die inzet biedt hen zingeving, voldoening én plezier.

Binnen de Apeldoornse samenleving zoeken we gericht samenwerking met sociale structuren en verbanden zoals buurten, bedrijven en non-profit organisaties, verenigingen, kerken, moskeeën, families, scholen, hogescholen en vriendennetwerken. Vanuit deze netwerken zetten mensen zich in en bouwen ze mee aan een solidaire samenleving.

Ten aanzien van het lokale bedrijfsleven prikkelt Present bedrijven en instellingen in Apeldoorn om een maatschappelijk betrokken onderneming te zijn. Bedrijven vinden in Present een partner om handen en voeten te geven aan een deel van het eigen beleid voor Maatschappelijk Betrokken Ondernemen. De middelen die Present daarvoor in huis heeft zijn:

- Het tot stand brengen van eendaagse projecten voor medewerkers van een onderneming.
- Het met elkaar in contact brengen van en bemiddelen tussen bedrijven en maatschappelijke organisaties om langdurige contacten tot stand te brengen.
- Het organiseren van een beursvloer waar bedrijven hun middelen en diensten kunnen aanbieden aan maatschappelijke organisaties en via hen aan hun cliënten.

2 MISSIE EN VISIE

In beweging gezet door maatschappelijke ontwikkelingen, bewogen door wat mensen meemaken en gedreven door de wens zinvol aanwezig te zijn in de lokale samenleving, heeft Present de volgende missie en visie geformuleerd:

Missie

Present vormt een brug tussen mensen en organisaties die iets te bieden hebben en zij die daar mee geholpen kunnen zijn.

Visie

Present wil een maatschappelijke beweging op gang brengen waarbinnen mensen en organisaties, met hun beschikbare mogelijkheden, het vanzelfsprekend vinden een maatschappelijke rol te vervullen en zorg te dragen voor anderen in de samenleving.

3 ORGANISATIE

3.1 Present in het kort

Present is een landelijke formule die bestaat uit een landelijke stichting (Present Nederland) met een groot aantal lokale zelfstandige stichtingen die functioneren als een soort franchisenemers. De werkwijze is dat een groep zich bij Present kan aanmelden om een project te doen. Dat kan een groep vrienden zijn, buurt- of kerkgenoten, collega's, studenten, etc. Deze groep kiest zelf welk soort project zij wil doen en op welke datum. Dat aanbod 'brengt Present onder de aandacht van lokale maatschappelijke organisaties. Een match komt vrijwel altijd tot stand, omdat de behoefte aan vrijwilligers groot is. Een presentmedewerker begeleidt het project. De verantwoordelijkheid voor het traject met de hulpontvanger blijft ook na het project bij de professionele hulpverlener. Omdat elke groep weer een ander aanbod heeft, is er variatie in het soort projecten. Van een verwilderde tuin opknappen of een dag organiseren voor moeders en kinderen in een vrouwenopvang tot het vormen van een georganiseerd netwerk rond een ouder echtpaar met een fysieke beperking.

De werkwijze van Present slaat op veel plaatsen aan

De lokale stichtingen functioneren volledig zelfstandig onder een eigen, plaatselijk bestuur. Deze zelfstandigheid werkt stimulerend. Bestuurders en medewerkers ervaren een gevoel van "moreel, lokaal eigenaarschap" en zetten de schouders eronder om binnen een bepaalde plaats van betekenis te zijn. Present blijft daarmee het eigendom van burgers en wordt geen anonieme organisatie. De stichtingen krijgen bij de start ondersteuning van enkele fondsen en zoeken daarna financiering bij donateurs, woningcorporaties, bedrijven, kerken en de gemeentelijke overheid. Om deel uit te maken van het landelijke netwerk van Stichting Present betalen lokale stichtingen een jaarlijkse afdracht aan Present Nederland.

Structuur

De structuur van de organisatie is doordacht vanuit de deelnemers ter plaatse en opgezet vanuit het draagvlak bij lokale partners. Door de grote spreidingsgraad is in bijna iedere stad gebruik te maken van de diensten van een stichting Present. Elke stichting heeft een coördinator en een operationeel team: een professionele schakel om een veelal groeiend aantal projecten te realiseren voor en met deelnemers en partners.

Kengetallen

Present Nederland bestaat per 1 januari 2017 uit 129 lokale stichtingen. Er zijn in 2016 een kleine 7.000 projecten uitgevoerd door meer dan 37.000 vrijwilligers.

3.2 Organisatievorm Present

De stichting Present Apeldoorn heeft een bestuur dat bestaat uit zes personen, een operationeel team en een comité van aanbeveling.

Het operationeel team bestaat per 1 september 2017 uit een aantal medewerkers (in deeltijd):

Karin van Dillen	(betaalde kracht, algemeen coördinator)
Marloes Pen	(betaalde kracht, coördinator projecten)
Natalie Spaans	(betaalde kracht, coördinator projecten)
Ineke Jonker	(betaalde kracht, coördinator bedrijven)

De totale bezetting komt op 2,3 Fte.

De vaste bezetting van het operationeel team wordt aangevuld met 7 vaste vrijwilligers voor projectcoördinatie, administratie, vormgeving en communicatie.

Het bestuur bestaat (september 2017) uit:

Bram Wattel,	voorzitter, achtergrond gemeentelijke overheid
Gerrit Veeneman,	penningmeester, achtergrond bedrijfsleven, accountancy
Johan Lammers,	secretaris, achtergrond bedrijfsleven
Bert Blaauw,	achtergrond zorg
Ilja Ezinga,	achtergrond zorg/bedrijfsleven

Frank van Klink, achtergrond bedrijfsleven
Peter van Dillen vaste adviseur van het bestuur, achtergrond bedrijfsleven

Het comité van aanbeveling bestaat uit:

John Berends (burgemeester Apeldoorn)
Rob Mutsaerts (directeur Ziekenhuis Gelre/Apeldoorn)
Meta Neeleman (directeur schouwburg Orpheus)
Gideon Alewijnse (raad van bestuur ROC Apeldoorn)
Barry van de Lagemaat (directeur Rabobank Apeldoorn)
Michel van Maarseveen (directeur Paleis het Loo)

De stichting is geregistreerd als Stichting Present Apeldoorn op 8 juni 2008.

4 ANALYSE MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN

4.1 Externe analyse

Het idee van de Nederlandse verzorgingsstaat is in de afgelopen jaren verlaten, daarvoor is de participatiemaatschappij in de plaats gekomen. Daarmee is de essentie verwoord van één van de belangrijkste veranderingen in de samenleving in de afgelopen jaren. Die verandering is ingegeven doordat de verzorgingsstaat onbetaalbaar blijkt te zijn geworden, maar evengoed is een maatschappelijke beweging op gang gekomen waarin fundamentele kritiek is geuit op de zogeheten 'systeemwereld', die vreemd is aan de leefwereld van mensen. Die twee ontwikkelingen (de toenemende dominantie van de systeemwereld en de onbetaalbaarheid van de verzorgingsstaat) maken dat, veel meer dan vroeger, zorg wordt georganiseerd op een manier waarbij kleinschaligheid en nabijheid van hulp doorslaggevende factoren zijn. Hulp is dan niet meer het primaire domein van de zorgprofessional, maar zoekt men allereerst in de kring van familie en buurt. Professionele zorg blijft een belangrijke rol spelen, maar in verbinding met en als vervolg op de informele zorg.

De overheid stimuleert deze ontwikkeling. De AWBZ-gefinancierde zorg is opgevolgd door de WLZ (Wet Langdurige Zorg) en uitbreiding van de WMO. De gemeenten zijn uitvoerders van de WMO.

Ook de gemeente Apeldoorn speelt hierop in, door de WMO-middelen niet alleen in te zetten voor de individuele zorg, maar zo veel als mogelijk voor algemene voorzieningen, waaronder zorg ten behoeve van de activering van burgers en vrijwilligersnetwerken.

De werkwijze van Present sluit hier naadloos op aan: hulp door vrijwilligers op projectmatige basis en activeren van nieuwe groepen vrijwilligers. Belangrijk daarbij is dat het gaat om hulp die direct effect heeft, maar ook verder strekt; namelijk zowel bij hulpgever als hulpontvanger bewustwording op gang brengt.

Een onderdeel van de veranderingen is dat vergoeding voor lichtere zorg is afgeschaft, vooral in de verpleging en verzorging. Gevolg is dat ouderen veel langer thuis blijven wonen. Een ander aspect is dat een burger met een zorgindicatie veel meer keuzemogelijkheden heeft gekregen. Eén van de mogelijkheden is dat deze mensen in zelfstandige woningen alle zorg waar zij recht op hebben daar ontvangen. De algemene tendens is dat medische zorg verzekerd blijft, maar allerlei zaken er omheen voor eigen rekening komen. Conclusie van deze veranderingen is dat meer mensen in hoge mate op zichzelf aangewezen zijn en aangesproken worden op hun eigen verantwoordelijkheid. Lang niet voor iedereen is dat mogelijk. Een deel van de bevolking heeft onvoldoende geld of een beperkt netwerk. Precies daar draagt Present bij. Door daadwerkelijke hulp en door het mobiliseren van vrijwilligers.

De participatiemaatschappij heeft niet alleen betrekking op de individuele burger; ook op bedrijven en andere organisaties. Juist bij bedrijven zien we een verandering in denken. Voorheen was Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) een vrijblijvende keus. Nu zien we veel meer dat MVO er gewoon bij hoort: bewust maatschappelijk betrokken ondernemen. Bedrijven zijn zich er van bewust dat zij een functie hebben in de samenleving, naast het produceren van goederen en diensten. Dat geldt voor de hele breedte van het functioneren van bedrijven. Was het in het verleden zo dat bedrijven meenden te kunnen volstaan met een toevoeging zoals een milieucertificaat of sponsoring van de plaatselijke sportvereniging; nu is er het besef dat de samenleving verlangt dat bedrijven in alle aspecten maatschappelijk verantwoord ondernemen. Mede onder invloed van de media-aandacht zijn bedrijven genoodzaakt producten te leveren die goed zijn voor mens en milieu, zowel dichtbij als ver weg. De koplopers vertalen dat in duurzaamheid in het 'DNA' van de organisatie. Present Apeldoorn levert een bescheiden maar wezenlijke bijdrage door bedrijven in Apeldoorn en omgeving te helpen van betekenis te zijn in de lokale samenleving. Dit doen wij door bijvoorbeeld projecten voor bedrijven, de Beursvloer en het organiseren en ondersteunen van relevante netwerken. De lokale focus en inbedding van Present geven meerwaarde.

Nabijheid bereiken we ook door activiteiten te richten op de kleinst mogelijke verbanden in de samenleving. De overheid legt daarom de nadruk op het niveau van de gemeente, door decentralisatie van taken van rijk en provincie, zoals WMO en jeugdzorg. De gemeente kiest als organisatieniveau zo veel als mogelijk voor wijken en buurten. Bedrijven leggen nadruk op kleine, directe samenwerkingsverbanden als team en projectgroep. Present sluit hierop aan door zich te richten op juist dat niveau van organiseren. In bedrijven de teams, in wijken de (buurt)vereniging, in families en het gezin. Met de gemeente en woningcorporaties bespreekt Present op welke manier zij de hulp verder kan inzetten zodanig dat je aansluit bij de nieuwe structuren: woonservicegebieden en sociale wijkteams.

4.2 Interne analyse

Present Apeldoorn heeft haar meerwaarde in de afgelopen jaren bewezen. De vraag naar hulp en ondersteuning heeft het aanbod steeds overtroffen. Uit evaluaties blijkt dat hulpontvangers, hulpgevers en (zorg)instellingen zeer tevreden waren over de resultaten van de projecten en de dienstverlening van Present.

Sterke punten:

- Het operationeel team van Present bestaat uit vier professionele krachten met een deeltijdaanstelling. Dat maakt dat er altijd een parate en stevige kern is die een grote groep vrijwilligers aanstuurt. Dit garandeert kwaliteit en continuïteit.
- Er is een groot aantal vrijwilligers dat zich inzet voor de projecten. Vrijwilligers verdelen we in twee categorieën: klassieke en nieuwe vrijwilligers.
De klassieke vrijwilliger is iemand die jarenlang in dezelfde organisatie een taak blijft vervullen. Zijn of haar motivatie is vaak gekoppeld aan sociale aspecten. De vrijwilliger blijft bij de organisatie omdat de andere vrijwilligers vrienden zijn of omdat de vrijwilliger al jaren hetzelfde vrijwilligerswerk doet. Deze vorm komt aan het begin van de eenentwintigste eeuw minder vaak voor dan de nieuwe vrijwilliger.
De nieuwe vrijwilliger zoekt naar korte verbanden, gaat eerder 'shoppen' en neemt een engagement op met een specifiek doel (iets leren, een problematiek oplossen). We merken dat vooral de nieuwe vrijwilliger belangstelling heeft voor vrijwilligerswerk via Present.
- Er zijn intensieve relaties met vrijwel alle zorginstellingen in Apeldoorn en omgeving. Present heeft een plek verworven en een naam opgebouwd als betrokken, professionele en betrouwbare partner.
- Het aanbod van Present is onderscheidend aan – en aanvullend op - het aanbod van andere Apeldoornse organisaties.
- De samenwerking tussen formele en informele zorg, tussen hulpverleners en vrijwilligers is uniek in Apeldoorn.
- De samenwerking tussen het particuliere en bedrijfvennetwerk is uniek.
- Present is sterk in verbinden van vele partijen in de Apeldoornse samenleving.
- De relatie met de gemeente Apeldoorn is heel goed, vooral op niveau van het College van B&W en de medewerkers. Hetzelfde geldt voor een groot deel van de raadsfracties.
- De samenwerking met wooncorporaties is goed, Present wordt in verschillende jaarverslagen als partner genoemd, men is positief over de bijdrage van Present aan het behalen van de eigen leefbaarheidsdoelen.

Ontwikkelpunten:

- Present Apeldoorn wil investeren in haar partnernetwerk omdat de spreiding van inkomensbronnen beter moet. Hoewel er steeds voldoende financiële middelen zijn geweest om de kosten te dekken, is financiering voor de langere termijn niet verzekerd. Subsidies, fondsen en bijdragen zijn veelal slechts voor een korte termijn gegarandeerd.
- Het bedrijfvennetwerk willen we graag door ontwikkelen. We willen bedrijven binden maar ook vasthouden vooral door de inzet van een bedrijven coördinator.
- We willen meer gebruik maken van vrijwilligers voor diverse taken binnen het operationele team. Door ook daar meer vrijwilligers in te schakelen, verbreedt het draagvlak en dalen de begeleidingskosten per project.
- We willen de relatie met de wooncorporaties op bestuurdersniveau verbeteren. Op middelmanagementniveau is de relatie al wel heel goed. Bijdrage door wooncorporaties is op projectbasis.
- We willen onszelf dwingen om meer te focussen door middel van jaarplannen zodat de pieken in de workload afnemen.
- We willen meer structuur aanbrengen in onze communicatie-uitingen op micro- en macroniveau omdat we denken daardoor nog meer mensen mee te kunnen laten doen met de beweging die we op gang willen brengen.
- Aandacht voor werving, selectie en opleiding van vrijwillige coördinatoren.

5 WERKWIJZE

De formule van Present maakt het voor individuele deelnemers en zakelijke partners mogelijk om de maatschappelijke verantwoordelijkheid vorm te geven. Gebleken is dat de formule van Present een breed scala aan doelgroepen aanspreekt. Waar veel instellingen kampen met een vergrijzend vrijwilligersbestand, is het voor Present gebruikelijk dat dertigers, veertigers en vijftigers zich melden om een dag vrijwilligerswerk te doen.

5.1 Aanpak

Present brengt groepen die zich incidenteel willen inzetten in contact met mensen die hulp nodig hebben. Het gaat Present niet (alleen) om de geboden hulp, maar juist ook om de ervaring die de groepen opdoen.

De aanpak van Present kenmerkt zich door de volgende vier factoren.

1. Het aanbod van burgers, organisaties en bedrijven die zich willen inzetten is het vertrekpunt.
2. Vrijwillige inzet – met een eigen unieke kwaliteit – vult het werk van professionals aan en versterkt dit. In elk project werken we samen met de maatschappelijke organisatie die de vraag heeft ingebracht.
3. Present werkt met een klein operationeel team dat ondersteuning krijgt door vrijwilligers. De kaders zijn professioneel en gericht op structureel effect.
4. Het effect van Present is het grootst wanneer plaatselijke organisaties het belang ondersteunen en wanneer zij of wij samen het verschil maken in de plaatselijke sociale problematiek. De focus ligt bij de lokale samenleving en wordt van daaruit gedragen en gefinancierd.

De werkwijze van Present is gestandaardiseerd en in de volgende zeven stappen beschreven. Deze werkwijze is door MOVISIE gekarakteriseerd als effectieve sociale interventie (bijlage 1).

1. Presentatie: Een geïnteresseerde groep (potentiële) vrijwilligers ontvangt een presentatie over de werkwijze van Present.
2. Inventarisatie: De groep meldt zich formeel aan, een inventarisatie van de wensen en mogelijkheden vindt plaats.
3. Matching: Present zoekt een project: De groep krijgt geschikte projecten voorgesteld.
4. Voorbereiding: Present bezoekt het project met de contactpersoon van de groep, de betrokken hulpverlener en soms een expert. Zij maken afspraken voor de uitvoering van het project.
5. Realisatie: Uitvoering project.
6. Evaluatie: Terugkoppeling en evaluatie.
7. Follow up: Inventarisatie van eventuele verdere noodzakelijke interventies.

5.2 Vrijwilligers

De waarde van Present heeft zich de afgelopen jaren bewezen als het gaat om het aantal vrijwilligers dat actief is geweest in projecten. Vrijwilliger zijn via Present betekent:

- Flexibiliteit (ik bepaal zelf hoe vaak en wanneer ik inzetbaar ben).
- Saamhorigheid (ik zet me in samen met wie ik wil).
- Keuzevrijheid (ik bepaal zelf wat ik doe, nu eens dit, dan weer wat anders).
- Ontmoeten (er vindt altijd een ontmoeting plaats met iemand of meerdere mensen die ik in mijn normale verbanden niet ontmoet).

Bedrijven krijgen tevens ondersteuning in het succesvol tot stand brengen en laten slagen van maatschappelijke projecten. Concreet betekent dit:

- Present matcht groepen bedrijfsvrijwilligers met een maatschappelijk project en begeleidt dit traject.
- Faciliteren in de zin van het leggen van contacten, wegwijs maken in de regelgeving rondom een project en zo nodig adviseren in het verkrijgen van middelen.
- Present speelt in op belangrijke thema's die in de landelijke en Apeldoornse samenleving spelen, gevoed door het bedrijfsleven of de Apeldoornse politiek.
- Present is een slagvaardige organisatie die gaat voor resultaatgericht maatschappelijk ondernemen.

5.3 Wie zijn de lokale partners?

Present is vooral een netwerkorganisatie. Dat kan ook niet anders als de doelstelling is om partijen aan elkaar te verbinden. Present werkt samen met diverse partners.

De gemeente Apeldoorn is een belangrijke partner, allereerst vanuit de regisseursrol die de gemeente heeft op het sociale domein, als adviseur en als medefinancier. Veel van de projecten die we uitvoeren bij particulieren gebeuren in huizen van één van de Apeldoornse woningcorporaties. Samenwerking met woonconsulenten is dan gewenst. Met de overkoepelende vereniging van de wooncorporaties bespreken we beleidszaken. De woningcorporaties geven Present een bijdrage per project dat zij in één van de betreffende woningen uitvoert.

De vele tientallen zorginstellingen leveren projecten aan, onderhouden de relatie met de cliënten waar projecten uitgevoerd worden en adviseren Present over de uitvoering van het project.

Kerken en diaconieën zijn samenwerkingspartners bij aanlevering van groepen vrijwilligers en financiering via collectes.

Apeldoornse bedrijven kunnen partner zijn van Present, leveren groepen vrijwilligers aan en denken mee bij het maatschappelijk ondernemen in Apeldoorn.

Met een deel van de scholen in Apeldoorn zijn er relaties rondom het plaatsen van stagiaires en uitvoeren van projecten.

De vele verenigingen en stichtingen in Apeldoorn zijn partner bij de uitvoering van projecten.

Met een groot aantal netwerken zijn goede relaties opgebouwd, werken we op allerlei manieren samen en wisselen we kennis uit. Denk daarbij aan bedrijevnetwerken, Apeldoorn Pakt Aan, Ertoe doen en vele andere.

5.4 Producten

Present Apeldoorn bereikt haar doelstelling met behulp van een aantal producten.

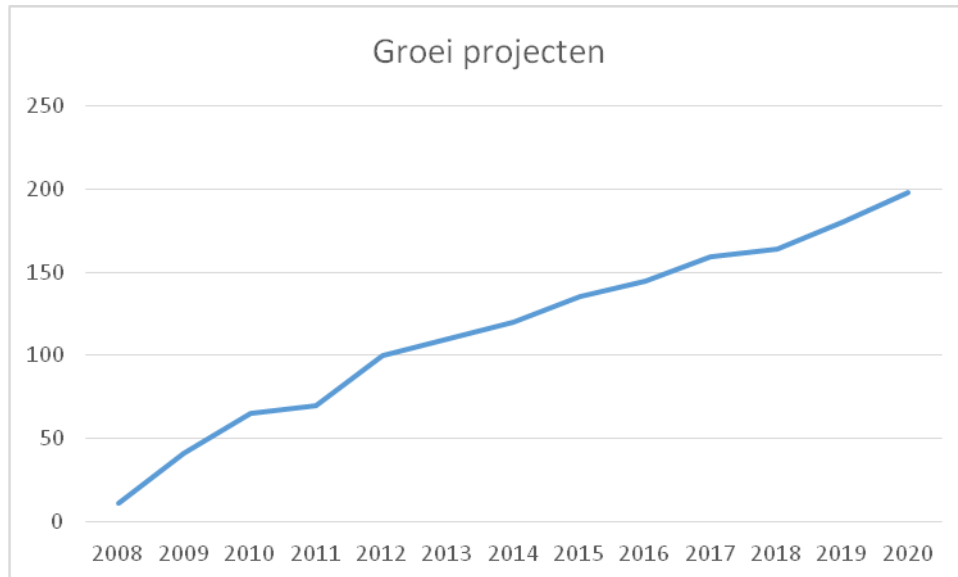
- **Kortdurende projecten:** Present is vrijwilligersmakelaar in het verbinden van projecten aan groepen vrijwilligers. Hierbij geeft de groep aan welke activiteit zij op welk moment en bij welke doelgroep wil uitvoeren. Zowel groepen burgers, gezinnen als groepen uit het bedrijfsleven zetten we in ééndaagse projecten in. Een voorbeeld hiervan is het programma: 'dierbaar bezoek'.
- **Flexprojecten:** Present biedt de mogelijkheid voor mensen om zich op regelmatige basis als individu in te zetten als vrijwilliger. Deze zogeheten 'flexvrijwilliger' geeft aan in welk soort projecten en hoe vaak hij/zij ingezet wil worden. Present organiseert en begeleidt de projecten.
- **Tijdelijk Georganiseerd Netwerk:** Een groep verbindt zich voor een langere tijd aan een hulpontvanger, waardoor deze leert om zelf een netwerk op te bouwen.
- **Langer Blijven:** Een groep committeert zich langere tijd aan een instelling om activiteiten met bewoners te ontplooiën.

- **Verhuizen Present:** Een project waarbij wekelijks een groep beschikbaar is om spoedverhuizingen mogelijk te maken.

- **Bedrijven Present:**
  1. Beursvloer: De Beursvloer is een jaarlijks terugkerend evenement, voorheen georganiseerd door Maatschappelijk Ondernemen Apeldoorn. Essentie is dat, zoals bij een echte beursvloer, matches tot stand komen tussen bedrijven die een vrijwillig aanbod hebben enerzijds en verenigingen en non-profit instellingen anderzijds. De financiering gebeurde tot 2013 door gemeente en provincie. Nu die grotendeels is weggefallen, is het de uitdaging om het succesvolle evenement te continueren. Daarvoor zijn, naast beperkte gemeentelijke subsidie, donaties vanuit het bedrijfsleven noodzakelijk. Door de zichtbaarheid is de Beursvloer ook van belang voor Present zelf. De Maatschappelijke Beursvloer is door MOVISIE als effectieve sociale interventie beschreven (zie bijlage),
  2. Ondernemersnetwerk: Present wil een netwerkfunctie vervullen voor de maatschappelijk betrokken ondernemers die zich verbinden aan Present door middel van een partnerschap. Jaarlijks organiseert Present onder meer een netwerkbijeenkomst en ronde tafels waarbij onder leiding van een externe deskundige maatschappelijke thema's besproken worden.
  3. Coaching van bijvoorbeeld managementteams, directies, waarbij door een professionele trainer gecoacht wordt op vaardigheden tijdens en na een door Present georganiseerd project.
  4. Inzet van bedrijfspvrijwilligers.

6 DOELSTELLINGEN 2017-2020

6.1 Groei in in te zetten groepen

De hoeveelheid aanvragen van hulpverleners is groeiend. Present heeft in deze groeiende vraag een verantwoordelijkheid. We hebben daarom een jaarlijkse groeiambitie van 10% voor de actieve groepen. Bovendien willen we een steeds groter deel van de samenleving mobiliseren.

6.2 Meer nieuwe vrijwilligers en binden van bestaande vrijwilligers

Een doel van Present is om het netwerk van vrijwilligers steeds groter te maken. Daarom streven we naar telkens weer groepen met nieuwe mensen. Tegelijk willen we de bestaande vrijwilligers meer binden. Daarvoor zullen we in de komende tijd meer gericht zijn op hernieuwde inzet. We willen iedere groep die zich inzet vragen of en wanneer men zich opnieuw wil inzetten en aan deze vraag willen we vervolg geven.

Door middel van PR-activiteiten en het geven van presentaties aan bijvoorbeeld verenigingen en bedrijven willen we nieuwe vrijwilligers blijven stimuleren zich in te zetten voor de lokale samenleving door zich met een eigen groep te melden voor een project. Daarnaast willen we onze evaluaties verbeteren zodat we ook 'oude groepen' makkelijker opnieuw kunnen mobiliseren.

6.3 Doorontwikkelen partnernetwerk

Door een terugtrekkende overheid staan subsidies onder druk. Gelukkig is de subsidie van de gemeente Apeldoorn aan Present tot nu toe gelijk gebleven. Tot op heden is verhoging van het subsidiebedrag uitgebleven ondanks een groeiend aantal uitgevoerde projecten. Present staat voor de uitdaging haar groeiende begroting met andere dan subsidiegelden te realiseren. Naast woningcorporaties, fondsen, kerken en individuele donateurs wil Present meer bedrijven als partner aan zich binden. Om die reden is er een coördinator bedrijven aangetrokken. Deze verricht onder andere de volgende activiteiten om dit doel te behalen: Netwerken onder bedrijfscontacten om deze te prikkelen in het kader van maatschappelijk betrokken ondernemen partner van de stichting te worden, dan wel bedrijfsvrijwilligerswerk via Present te realiseren. Organiseren van Beursvloer en partnerbijeenkomsten. Verbinding maken tussen bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Doel is dat Present in 2020 een partnernetwerk heeft dat verantwoordelijk is voor 33% van de begroting.

6.4 Werknemersvrijwilligerswerk

Financiën zijn niet de enige reden om partnerschappen met bedrijven aan te gaan. Ook, en vooral, vindt Present het belangrijk bedrijven te ondersteunen wanneer zij zich als maatschappelijk betrokken onderneming willen profileren in de lokale samenleving. Een van de middelen die Present daarvoor inzet is de Maatschappelijke Beursvloer. Een andere mogelijkheid voor lokale betrokkenheid van bedrijven is de inzet in maatschappelijke projecten. Present neemt organisatorische taken uit handen en heeft het netwerk van maatschappelijke instellingen waarmee zij een match kan maken. In 2020 wil Present 25% van de projecten door bedrijven laten uitvoeren. Dit kunnen zowel partner-bedrijven als andere bedrijven zijn, die bijvoorbeeld in het kader van teambuilding een maatschappelijke activiteit willen uitvoeren.

6.5 Werk maken van wederkerigheid

Wederkerigheid bevordert maatschappelijke participatie. Present verwacht bij ieder project de aanwezigheid van de hulpontvanger en verwacht dat deze naar vermogen meehelpt in de voorbereiding en bij de uitvoering van het project. Enerzijds belangrijk voor de ontmoeting tussen vrijwilliger en hulpontvanger; het doen van een project wordt meer een 'ervaring' dan een 'klus'. Anderzijds omdat het geholpen worden meer effect heeft op de hulpontvanger wanneer deze zelf meewerkt. Door mee te werken wordt de hulpontvanger weer 'eigenaar' in plaats van 'toeschouwer' van zijn of haar probleem.

In lijn met landelijke trends als tegenprestatie naar vermogen, werk en participatie, wil Present in 2020 bij hulpontvangers ter sprake brengen hoe men iets terug kan doen voor de samenleving. Het antwoord op deze vraag koppelen we terug naar de hulpverlener van de desbetreffende hulpontvanger.

6.6 Wijkgericht werken, waar mogelijk

Present wil zoveel mogelijk rekening houden met het inzetten van groepen in de eigen wijk, omdat deze wijkgerichte aanpak nauw aansluit bij de visie en missie van de stichting (het op gang brengen van een beweging in de eigen leefomgeving waar mensen weer naar elkaar omzien). Als er een relatie is tussen de hulpontvanger en het netwerk van de vrijwilliger dan is de kans op een duurzame verandering het grootst. Om de kans op de inzet van groepen in de eigen buurt te vergroten, wil Present meer dan tot nu toe samenwerken met sociale teams en andere buurtinitiatieven zoals burennetwerken. Eén van de nieuw te ontwikkelen programma's met betrekking tot statushouders heeft ook nadrukkelijk als doel om wijkgericht inzet te plegen.

6.7 Scholen Present

Vanaf 2014 is de maatschappelijke stage geen wettelijk verplicht onderdeel meer in het lespakket van middelbare scholen. Niettemin hechten veel scholen nog wel aan deze stage. Voor Present biedt dit kansen. Present wil graag samenwerken met middelbare scholen. Maar ook met andere onderwijsaanbieders, denk aan MBO, HBO en basisscholen.

Landelijk is een werkwijze: 'Scholen Present' ontwikkeld. Present Apeldoorn wil daar in 2019 actief mee aan de slag.

Present kan bijvoorbeeld een les maatschappelijke stage verzorgen en een bepaald aantal groepen van de betreffende school inzetten op diverse projecten. Present gaat hier partnerschappen voor aan met (middelbare) scholen waarbij scholen Present vragen één of meerdere projecten te organiseren en te begeleiden voor groepen leerlingen. Hierbij moeten we aantekenen dat de Stichting niet in staat is maatschappelijke stageplekken voor alle scholen te verzorgen. Voor de bekende Maatschappelijke Stage kunnen scholen nog steeds terecht bij Apeldoorn Pakt Aan, één van de samenwerkingspartners van Present.

6.8 Meet & Match, Meet & Connect

In vervolg op de vluchtelingenopvang in 2015-2016 in Apeldoorn en de rol die Present hierbij als spin in het web rond activiteiten en taallessen heeft gespeeld, heeft Present twee nieuwe programma's ontwikkeld.

Meet & Match is een programma waarbij statushouders als vrijwilligers worden ingezet om samen met Apeldoorners sociale en praktische projecten uit te voeren. Goed voor taal en integratie.

Meet & Connect is een programma waarbij kortdurende netwerken rond een statushouder(sgezin) worden gebouwd. Ook hierbij is het doel taalontwikkeling en integratie.

Beide programma's worden in 2017 gestart.

6.9 Mogelijkheden voor samenwerking met UWV, Foenix en Felua onderzoeken

Er is behoefte aan regelmatige inzet van flexwerkers. Daarvoor is er een 20-tal vrijwillige flexwerkers verbonden aan Present. Voor het nieuw te starten programma 'Meet & Match' breiden we de al bestaande pool uit inclusief vrijwillige projectcoördinatoren. We willen in 2018-2019 onderzoeken of deze pool ook kan worden uitgebreid met mensen uit bovenstaande doelgroep.

Knelpunten hierbij zijn: de mate van vrijwilligheid én de hoge begeleidingsgraad waar een oplossing voor gevonden moet worden.

6.10 Umoja

We zien om ons heen problemen als stille armoede en afbrokkelende verbondenheid. Tegelijk zien we in Nederland ook een beweging van kerken en christenen die zich in willen zetten voor gerechtigheid en saamhorigheid. Maar de vraag is vaak: Hoe begin je? Want het organiseren van activiteiten? Dat is de meeste kerken wel toevertrouwd. Maar hoe zorg je voor duurzame verbondenheid met de wijk waarin je staat? Wij geloven dat we hier met Umoja een rol van betekenis in kunnen spelen.

Wat is Umoja?

Door betrokken te raken bij elkaars leven kun je veel meer voor elkaar betekenen. Umoja betekent 'samen' en wat ons betreft is dat een werkwoord. Het is elkaar actief opzoeken en ontdekken hoe je met elkaar, in plaats van naast elkaar kunt leven. Umoja helpt kerken met beide benen in de buurt te staan. Het programma biedt kerken handvatten om zich te verbinden aan het dagelijkse leven van mensen in de buurt. Vanuit de relaties die dan ontstaan, bloeien zowel de kerk als de buurt op! Jonge ouders uit de kerk en uit de buurt die samen besluiten een Opvoed café te starten, kerken die een avond organiseren met dienstverleners uit de wijk en buurten die de kerk vragen mee te doen met buurtmaaltijden. Zomaar een paar voorbeelden van wat er kan gebeuren als je van 'samen' een werkwoord maakt. Present Apeldoorn wil in 2018 actief met Umoja aan de slag.

7 FINANCIEN

De meerjarenbegroting is als bijlage 8.2 toegevoegd. In de uitgaven en verwachte inkomsten zijn alleen die bedragen opgenomen die tot de “normale” begroting behoren. Naast deze kosten en inkomsten lopen er nu twee projecten met statushouders. Deze hebben gezien de tijdelijke aard een eigen plan en begroting.

Het bestuur heeft als beleid dat 1/3 deel van de kosten betaald zouden moeten worden door de overheid, 1/3 deel door de bijdrages van bedrijven en 1/3 deel uit allerlei overige acties en bijdragen moet komen. Het diagram dekkingsverdeling in 2020 laat zien dat de door het bestuur gewenste spreiding op niveau blijft.

Op dit moment is de bijdrage van de gemeentelijke overheid voor ondersteuning vrijwilligers € 42.985,- (peil 2016) en voor stedelijk knooppunt 12.090,- (peil 2016). Gezien de toename van het aantal projecten in de afgelopen jaren en ook de stijging die in de jaren hierna wordt verwacht, vragen wij voor 2018, naast een indexatie, een verhoging van het onderdeel ondersteuning vrijwilligers aanvragen van 20%.

Met woningcorporaties zijn productieafspraken gemaakt voor het verstrekken van een bijdrage wanneer een project in één van de huizen van een wooncorporatie plaatsvindt. Per jaar is dat per woningcorporatie verbonden aan een plafond.

Sinds 2013 heeft Present een bedrijvencoördinator aangesteld die onder meer als taak heeft bedrijven als (betalende) partner te werven. We kunnen concluderen dat we daarmee het gewenste effect kunnen bereiken.

De bijdrage kerken is afgelopen jaren enigszins structureel geworden.

Verskillende andere fondsen hebben de afgelopen jaar één of meerdere jaren bijgedragen om Present in de “normale” begroting te ondersteunen. Zij leveren geen structurele financiële bijdrage, alleen op projectbasis.

Sponsoring is belangrijk en nog belangrijker nu de Beursvloer niet in zijn geheel gefinancierd is door de overheid.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Meerjarenbegroting

Omschrijving	2018	2019	2020
Kantoorkosten			
Huur kantoor (incl. servicekosten)	4.795	4.890	4.988
Kantoorbenodigdheden	253	255	258
Verzekeringen	1.220	1.233	1.245
Laptop, beamer, mfc, inventaris	1.000	1.000	1.000
Bankkosten	177	179	180
Internetkosten	152	153	155
Contributies kvk, repro, postbus, mvo	606	612	618
Telefoonkosten (abonnement/gebruik)	1.638	1.654	1.671
Totaal kantoorkosten	9.840	9.976	10.115
Kosten PR en communicatie			
Kosten drukwerk, nieuwsbrief, teksten, enz.	1.515	1.530	1.545
Totaal PR en communicatie	1.515	1.530	1.545
Organisatiekosten			
Bijdrage Present Nederland	3.950	3.950	3.950
Kosten beursvloer incl. catering en PR	2.020	2.040	2.061
Accountantskosten	3.030	3.060	3.091
Totaal organisatiekosten	9.000	9.051	9.102
Personele kosten			
<i>benodigde fte</i>	2,38	2,60	2,60
Algemeen Coördinator x fte	0,44	0,44	0,44
kosten algehele coördinatie	36.246	36.790	37.342
Ondersteuning x fte	0,22	0,22	0,22
kosten ondersteuning	9.276	9.697	10.138
Projectcoördinatie groepen x fte	1,27	1,49	1,49
kosten projectcoördinatiegroepen	67.643	82.967	86.738
Coördinator bedrijven x fte	0,67	0,67	0,67
kosten projectcoördinatie bedrijven	41.420	42.041	42.672
Totaal loonkosten	154.585	171.496	176.890
Verzuimverzekering	2.533	2.810	2.898
Reiskosten	606	612	618
Opleidingen en trainingen	505	510	515
Vrijwilligers en stagevergoedingen	505	510	515
Overige personeelgerelateerde kosten	1.515	1.530	1.545
Totaal personele kosten	160.249	177.468	182.982
Totaal uitgaven	180.603	198.025	203.744

Dekkingsplan

Omschrijving	2018	2019	2020
Dekkingsgroep 1 (structureel lokale overheid)			
Gemeente Apeldoorn (Ondersteuning vrijwilligers)	53.666	54.739	55.834
Gemeente Apeldoorn (Stedelijk knooppunt)	12.578	12.830	13.087
Dekkingsgroep 2 (structureel bedrijven)			
Bedrijven partnerbijdrage	48.000	60.000	65.000
Bedrijven sponsoring beursvloer	2.000	2.000	2.000
Dekkingsgroep 3 (incidenteel overige)			
Woningbouwcoöperaties	21.000	22.000	23.000
Fondsen, overige subsidies, acties	10.000	10.000	10.000
Partnerbijdrage maatschappelijke organisaties	6.000	7.000	8.000
Vergoeding voor matches bedrijven	10.000	10.000	10.000
Vergoeding voor trainingen door partners	2.500	2.500	2.500
Vergoeding voor charity events	3.500	3.500	3.500
Bijdrage particulieren	2.000	2.500	2.500
Bijdrage scholen	2.500	2.500	2.500
Bijdrage verenigingen, clubs	0	0	0
Bijdrage kerken	6.000	6.000	6.000
Totaal inkomsten	179.744	195.569	203.920

Subtotalen per dekkingsgroep			
Dekkingsgroep 1 (structureel lokale overheid)	66.244	67.569	68.920
Dekkingsgroep 2 (structureel bedrijven)	50.000	62.000	67.000
Dekkingsgroep 3 (incidenteel overige)	63.500	66.000	68.000

Bijlage 2 Sociaal effectieve interventies

MOVISIE is hét landelijke kennisinstituut en adviesbureau voor toepasbare kennis, adviezen en oplossingen bij de aanpak van sociale vraagstukken op het terrein van welzijn, participatie, sociale zorg en sociale veiligheid. Onze ambitie is het realiseren van een krachtige samenleving waar burgers zoveel mogelijk zelfredzaam in kunnen zijn.

MOVISIE investeert in de kracht en de onderlinge verbinding van burgers. Ze doen dit door maatschappelijke organisaties, overheden, maatschappelijk betrokken bedrijven en burgerinitiatieven te ondersteunen, te adviseren én met hen samen te werken. Lokaal of landelijk, toegesneden op het vraagstuk en de organisatie. Zo kunnen deze organisaties en hun professionals hun werk voor de samenleving zo goed mogelijk doen.

In de sociale sector zijn al veel methoden ontwikkeld om problemen slagvaardig aan te pakken. MOVISIE beheert een databank waarin alle beschikbare informatie over gangbare methoden bij elkaar te vinden zijn. Zowel de Present-methode als de maatschappelijke beursvloer is door MOVISIE als sociaal effectieve interventie in haar databank opgenomen en als volgt beschreven:

Present

Present brengt groepen die zich incidenteel willen inzetten in contact met mensen die hulp nodig hebben. Het gaat Present niet (alleen) om de geboden hulp, maar juist ook om de ervaring die de groepen opdoen. De aanpak wordt gekenmerkt door de volgende vier factoren.

- 1. Het aanbod van burgers die zich willen inzetten is het vertrekpunt.*
- 2. Vrijwillige inzet – met een eigen unieke kwaliteit – vult het werk van professionals aan en versterkt dit.*
- 3. Structurele opzet en professionele kaders. Present werkt met een plaatselijk team aangestuurd door één of meer professionele coördinatoren.*
- 4. Het effect van Present is het grootst als het plaatselijk gedragen en ingebed is. Daarom moeten plaatselijke initiatiefnemers een stichting Present starten. Ze krijgen daarbij ondersteuning vanuit de landelijke organisatie.*
- 5.*

De werkwijze van Present wordt in de volgende zes stappen

- 1. Presentatie: Een geïnteresseerde groep (potentiële) vrijwilligers krijgt een presentatie over de werkwijze van Present.*
- 2. Aanmelding: De groep meldt zich formeel aan, er wordt geïnventariseerd wat precies de wensen en mogelijkheden zijn.*
- 3. Present zoekt een project: Geschikte projecten worden aan de groep voorgesteld.*
- 4. Projectbezoek: Stichting Present bezoekt het project met de contactpersoon van de groep, de betrokken hulpverlener en soms een expert. Er worden afspraken gemaakt.*
- 5. Uitvoering project.*
- 6. Terugkoppeling en evaluatie.*

Maatschappelijke Beursvloer

Een Maatschappelijke Beursvloer is een evenement waarbij vraag en aanbod van vrijwillige inzet op lokaal niveau wordt verhandeld. Bij het organiseren van een Maatschappelijke Beursvloer onderscheiden we de volgende vijf fasen.

- 1. In de initiatiefase gaat het er om contacten te leggen met vertegenwoordigers van andere lokale organisaties en een werkgroep te vormen. Daarnaast wordt onderzocht of er commitment te krijgen is binnen de organisaties en volgt er een projectvoorstel.*
- 2. In de concretiseringsfase creëert Present draagvlak bij gemeente, maatschappelijk veld en bedrijfsleven, regelt zij financiën en stelt Present de datum, tijdstip en locatie vast.*
- 3. Belangrijk in de voorbereidingsfase is de communicatie. Daarnaast brengt Present potentiële vragers en aanbieders in kaart en vinden de voorbereidende bijeenkomsten plaats voor maatschappelijke organisaties en bedrijven.*
- 4. In de realisatiefase vindt de Beursvloer plaats. Vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties gaan in gesprek met een bedrijf dat hen aan de gewenste spullen, adviezen of menskracht helpt. Dat leidt vaak tot een 'match'.*
- 5. In de laatste fase, nazorg en evaluatie, is de keuze voor nazorg aan de organisatoren en/of deelnemers. Het advies is de matches te volgen. Bij de evaluatie schakelt Present zoveel mogelijk betrokken partijen in.*

Bijlage 3 Presenting Present

Zie de link ([digitale versie](#))